

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПРАКТИКУМ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”
(для бакалаврів)

Київ

ДП «Видавничий дім «Персонал»

2010

Підготовлено професором кафедри загальної та практичної психології
О. Л. Туриніною

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології
(протокол № 6 від 20.06.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Туриніна О. Л. Навчальна програма дисципліни “Практикум із загальної психології” (для бакалаврів). — К.: ДП Вид. дім “Персонал”, 2010. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Практикум із загальної психології”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Втілення в життя гуманістичних принципів потребує широкого використання результатів досліджень психологічної науки. Необхідною умовою цього є цілеспрямована підготовка молодих спеціалістів-психологів до практичної діяльності, що здійснюється в Міжрегіональній Академії управління персоналом.

Мета курсу “Практикум із загальної психології” – ознайомити студентів з технологією психологічного дослідження, а також сформувати у них уміння та навички практичного використання сучасних методів загальної психології.

Вивчення дисципліни “Практикум із загальної психології” сприятиме практичній підготовці психологів з надання ними психологічної допомоги окремим людям, організаціям, установам у вирішенні різноманітних проблем життєдіяльності в складних економічних та соціально-психологічних умовах, що склалися в Україні.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН дисципліни ”ПРАКТИКУМ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль І. Характеристика методів психодіагностичного дослідження в загальній психології
1	Спостереження як метод психологічних досліджень у загальній психології
2	Експеримент як основний метод психологічних досліджень
3	Метод тестування в різних галузях психологічних знань
4	Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження
5	Специфіка використання методу анкетування у загальній психології
6	Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки
7	Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях

	Змістовий модуль II. Дослідження пізнавальних процесів особистості
1	2
8	Особливості дослідження відчуттів психофізіологічними методами
9	Особливості дослідження сприймання людини
10	Експериментальне дослідження особливостей пам'яті людини
11	Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини
12	Особливості діагностики уяви особистості
13	Емпіричні дослідження особливостей уваги
	Змістовий модуль III. Дослідження емоційно-вольових станів особистості
14	Особливості дослідження емоцій та почуттів людини
15	Особливості психодіагностичного дослідження вольової сфери особистості
	Змістовий модуль IV. Дослідження індивідуально-психологічних особливостей особистості
16	Психодіагностичні методи дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту
17	Особливості дослідження характеру особистості
18	Психодіагностичні дослідження здібностей особистості
19	Психодіагностичні методи дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції
Разом годин: 324	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРАКТИКУМ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”

Змістовий модуль I. Характеристика методів психодіагностичного дослідження в різних галузях психології

Тема 1. Спостереження як метод психологічних досліджень у загальній психології

Теоретична частина

Спостереження як метод дослідження психологічних проблем у різних галузях психології; класифікація спостережень; типові помилки в психологічному спостереженні.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомити студентів із загальною послідовністю дій у спостереженні типів поведінки студентів у спілкуванні (за схемою спостереження А. Залужного).

Література [4; 8; 10; 17; 20; 21; 35; 49]

Тема 2. Експеримент як основний метод психологічних досліджень

Теоретична частина

Психологічний експеримент як основний метод психології у різних галузях психології; види експерименту; причини викривлення експериментальних даних; квазіекспериментальні дослідження.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Формувати вміння аналізувати вплив експериментальної ситуації на поведінку досліджуваних (на матеріалі дослідження сприймання студентами нового матеріалу)

Література [5; 17; 19; 21; 22; 27; 51]

Тема 3. Метод тестування в різних галузях психологічних знань

Теоретична частина:

Сутність та особливості методу тестів; вимоги до методу тестів; типи психодіагностичних тестів.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Розвивати вміння складати завдання для тестування навчальних досягнень студентів I курсу спеціальності “Психологія”.

Література [5; 6; 15; 17; 19; 21; 41; 49; 56]

Тема 4. Інтерв'ю як метод психодіагностичного дослідження.

Теоретична частина

Інтерв'ю як різновид методу опитування; особливості організації інтерв'ю; поняття про нестандартизоване інтерв'ю; етапи проведення нестандартизованого інтерв'ю;

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Розвивати вміння складати питання для вільного інтерв'ю на виявлення особливостей впливу навчання у вищому навчальному закладі на розвиток особистості.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формувати вміння складати план проведення стандартизованого інтерв'ю для абітурієнтів на тему “Мотиви вступу до МАУП”

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріплювати вміння аналізувати помилки при виконанні лабораторних робіт № 1 та № 2.

Література [3; 15; 21; 24; 27; 49; 50; 52]

Тема 5. Специфіка використання методу анкетування у загальній психології

Теоретична частина

Загальна характеристика методу письмового опитування; види питань в анкеті; основні правила складання анкет; класифікація питань за їх змістом та формою.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Розвивати вміння готувати питання для анкети на тему “Думки студентів про викладачів вищих навчальних закладів”

Лабораторна робота № 2

Мета: Формувати навички формулювати та редагувати питання анкети на тему” Співробітництво викладачів і студентів”

Література [5; 17; 21; 23; 27; 49; 51; 52]

Тема 6. Метод експертного оцінювання в різних галузях психологічної науки

Теоретична частина

Сутність та специфічні особливості методу експертного оцінювання; причини порушення вірогідності результатів цього методу; зв'язок методу експертного оцінювання з іншими.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомити із загальною послідовністю дій при організації експертного оцінювання впливу умов навчання студентів на динаміку ступеня їх втомлюваності протягом робочого тижня.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формувати вміння здійснювати експертне оцінювання якостей особистості керівника та характеристик стилів і способів управління (за методикою Ю. П. Платонова).

Література [8–10; 17; 21; 49; 51]

Тема 7. Метод контент-аналізу в психологічних дослідженнях

Теоретична частина

Сутність контент-аналізу; особливості застосування методу контент-аналізу; можливості застосування методу в психологічних дослідженнях.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Розвивати вміння виділяти категорії аналізу в конкретному тексті та зіставляти підсумки власної роботи з даними інших студентів.

Лабораторна робота № 2

Мета: Закріпити навички виконання контент-аналізу на матеріалі методики (незавершених речень Б. Форера).

Література [2; 6–8; 17; 21; 49; 51; 52]

Змістовий модуль II. Дослідження пізнавальних процесів особистості

Тема 8. Особливості дослідження відчуттів психофізіологічними методами

Теоретична частина

Методи дослідження відчуттів, їх характеристика; специфіка проведення дослідження відчуттів; типові помилки у дослідженні відчуттів людини.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Сформувати вміння досліджувати динаміку абсолютних порогів світлової чутливості за умов темної адаптації (за допомогою адиометра)

Лабораторна робота № 2

Мета: Ознайомити із загальною послідовністю експериментальних дій з визначення абсолютних порогів слухової чутливості (за допомогою адиометра)

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріпити вміння визначати зорові просторові порогові розрізнення (точність окоміру)

Література [2; 6; 8; 10; 11; 27; 28; 31]

Тема 9. Особливості дослідження сприймання людини

Теоретична частина

Методи та методики дослідження сприймання; специфіка проведення різних видів сприймання; особливості інтерпретації результатів дослідження сприймання людини.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомити з процедурою дослідження особливостей сприймання форми при пасивному та активному осяганні.

Лабораторна робота № 2

Мета: Сформувати вміння вимірювати обсяг сприймання людини.

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріпити вміння визначати геометричні ілюзії зорового сприймання.

Література [1; 6; 8; 27; 29; 32–34]

Тема 10. Експериментальне дослідження особливостей пам'яті людини

Теоретична частина

Методи та методики дослідження пам'яті, їх характеристика; особливості вивчення процесів пам'яті; специфіка емпіричного дослідження різних видів пам'яті.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомити із загальною послідовністю експериментальних дій при дослідженні обсягу короткочасної пам'яті.

Лабораторна робота № 2

Мета: Сформувати вміння досліджувати особливості безпосереднього та опосередкованого запам'ятовування.

Лабораторна робота № 3

Мета: Сформувати навички дослідження факторів, що впливають на збереження матеріалу в пам'яті.

Література [2; 6; 8; 10; 11; 27; 28; 31]

Тема 11. Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини

Теоретична частина

Характеристика методів дослідження мислення та мовлення особистості; порядок проведення емпіричного дослідження особливостей мислення; типові помилки при дослідженні мислення та мовлення особистості та шляхи щодо їх запобігання.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з процедурою проведення дослідження на визначення лабільності-ригідності мислительних процесів за допомогою методики “Словесний лабіринт”.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння роботи з методикою дослідження особливостей наочно-образного мислення “Піктограма”.

Лабораторна робота № 3

Мета: Формування навичок дослідження з методикою вивчення індивідуально-психологічних особливостей мислення за допомогою методики “Відгадування загадки”.

Література [1; 2; 4; 10; 11; 16; 27; 32; 34]

Тема 12. Особливості діагностики уяви особистості

Теоретична частина

Особливості застосування методів і методик дослідження уяви; специфіка інтерпретації результатів дослідження особливостей уяви.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з процедурами оцінювання яскравості — чіткості уявлень (за методом саморанжування)

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння досліджувати особливості просторових уявлень.

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріплення навичок роботи з методиками щодо вивчення особливостей творчої та репродуктивної уяви.

Література [1; 4; 6; 10; 11; 13; 16; 33]

Тема 13. Емпіричні дослідження особливостей уваги

Теоретична частина

Можливості застосування методів та методик дослідження уваги; особливості організації та інтерпретації результатів вивчення уваги.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з процедурою дослідження характеристик вибіркості уваги методом коректурної проби.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вмінь використання методик вимірювання стійкості та концентрації уваги.

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріплення вміння досліджувати переключення уваги (за допомогою таблиць Шульге).

Література [2; 4; 5; 7; 15; 16; 34]

Змістовий модуль III. Дослідження емоційно-вольових станів особистості

Тема 14. Особливості дослідження емоцій та почуттів людини

Теоретична частина

Характеристика методів дослідження емоцій та почуттів людини.

Труднощі у застосуванні методів та методик вивчення емоційної сфери особистості.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з процедурою дослідження рівня тривожності (за методикою Філліпса).

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння працювати із методикою дослідження самоцінки емоційного стану особистості.

Лабораторна робота № 3

Мета: Формування навичок працювати із методами візуальної психодіагностики (за методикою розпізнавання емоцій з виразу обличчя).

Література [2; 4; 6; 8; 10; 17; 29; 34]

Тема 15. Особливості психодіагностичного дослідження вольової сфери особистості

Теоретична частина

Методи та методики дослідження волі людини, їх загальна характеристика. Організація, проведення та інтерпретація результатів дослідження особливостей волі людини.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з послідовністю проведення дослідження динаміки розвитку вольових якостей людини.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння вивчати особливості сили волі особистості.

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріплення навичок роботи з методиками дослідження самоконтролю як показника волі особистості.

Література [15; 23; 27; 31; 33; 34]

Змістовий модуль IV. Дослідження індивідуально-психологічних особливостей особистості

Тема 16. Психодіагностичні методи дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту

Теоретична частина

Психодіагностичні можливості застосування методів та методик дослідження особливостей нервової системи та темпераменту; типові помилки у їх використанні та у мови попередження і подолання.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомлення з роцедурою проведення дослідження екстраверсії — інтроверсії та нейротизму (на основі опитувальника Г. Айзенка).

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння визначати властивості нервової системи за психомоторними показниками (за методикою Ільїна)

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріпити навички працювати із тепінг-тестом.

Література [4; 10; 17; 23; 27; 34]

Тема 17. Особливості дослідження характеру особистості

Теоретична частина

Характеристика методів вивчення особливостей характеру особистості; основні етапи емпіричного дослідження; помилки психолога на етапі інтерпретації даних.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Формування вміння працювати за методикою С. Шмішека про визначення типів акцентуації характеру.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування навичок застосування патохарактерологічного діагностичного опитувальника А. Є. Лічко.

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріплення навичок працювати за методикою К. Юнга щодо визначення типології характеру.

Література [4; 6; 10; 11; 15; 28; 34]

Тема 18. Психодіагностичні дослідження здібностей особистості

Теоретична частина

Техніка проведення дослідження особливостей здібностей людини; помилки при організації та проведенні емпіричного дослідження та шляхи їх уникнення або подолання.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Розвиток вміння організації та проведення дослідження на визначення комунікативних та організаторських схильностей (методика “КОС-2”).

Лабораторна робота № 2

Мета: Формування вміння застосовувати метод продуктів діяльності (продукти образотворчої діяльності).

Література [4; 14; 18; 19; 30; 32]

Тема 19. Психодіагностичні методи дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції

Теоретична частина

Специфіка застосування методів дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції людини; особливості їх інтерпретації.

Практична частина

Лабораторна робота № 1

Мета: Ознайомити з процедурою дослідження тесту-опитувальника А. Мехрабіана для вимірювання мотивації досягнення.

Лабораторна робота № 2

Мета: Формувати вміння використовувати шкалу оцінки мотивації схвалення (Д. Крауна, Д. Маслоу).

Лабораторна робота № 3

Мета: Закріпити навички працювати над дослідженням мотиваційної сфери за допомогою методики “ГЮФ” А. Г. Шмельова.

Література [16; 25; 26; 29; 32–34]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Особливості використання методу спостереження.
2. Організація, проведення та особливості інтерпретації методу тестування.
3. Особливості застосування методу експеримент у загальній психології.
4. Специфіка використання контент-аналізу у психологічних дослідженнях.
5. Організація, проведення та особливості інтерпретації методу тестування.
6. Характеристика основних етапів експериментального дослідження.
7. Особливості дослідження відчуттів у загальній психології.

8. Специфіка вивчення особливостей сприймання людини.
9. Особливості інтерпретації результатів дослідження пам'яті.
10. Емпіричні дослідження особливостей мислення особистості.
11. Методи та методики вивчення уяви особистості.
12. Характеристика методів дослідження уваги людини.
13. Експериментальне вивчення емоцій та почуттів особистості.
14. Специфіка дослідження волі особистості.
15. Темперамент особистості та його експериментальне дослідження.
16. Організація, проведення та інтерпретація дослідження особливостей характеру людини.
17. Характеристика методів та методик дослідження здібностей особистості.
18. Особливості вивчення мотиваційної сфери особистості.
19. Організація, проведення та особливості інтерпретації методу анкетування.
20. Організація, проведення та особливості інтерпретації методу експертного оцінювання.
21. Види експериментів у психологічних дослідженнях.
22. Етапи проведення експерименту.
23. Помилки при експериментальному дослідженні та шляхи їх дослідження.
24. Умови ефективного проведення експерименту.
25. Сутність та особливості методу тестів.
26. Види психологічних тестів.
27. Умови ефективного проведення методу тестування.
28. Техніка проведення психологічного дослідження.
29. Загальна характеристика методу анкетування.
30. Види питань в анкеті (приклади).
31. Основні правила складання анкет.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Загальна характеристика методів психології.
2. Метод спостереження та його загальна характеристика.
3. Типові помилки в психологічному спостереженні.
4. Умови ефективного проведення спостереження.
5. Поняття про метод експерименту.
6. Види експериментів у психологічних дослідженнях.

7. Етапи проведення експерименту.
8. Помилки при експериментальному дослідженні та шляхи їх дослідження.
9. Умови ефективного проведення експерименту.
10. Сутність та особливості методу тестів.
11. Види психологічних тестів.
12. Умови ефективного проведення методу тестування.
13. Техніка проведення психологічного дослідження.
14. Загальна характеристика методу анкетування.
15. Види питань в анкеті (приклади).
16. Основні правила складання анкет.
17. Умови ефективного проведення анкетування.
18. Контент-аналіз як різновид методу вивчення продуктів діяльності.
19. Зміст основних процедур контент-аналізу.
20. Труднощі при проведенні контент-аналізу.
21. Особливості використання схеми спостереження А. Залужного.
22. Аналіз впливу експериментальної ситуації на поведінку досліджуваних (на матеріалі дослідження сприймання студентами нового матеріалу).
23. Особливості тестування навчальних досягнень студентів I курсу спеціальності "Психологія".
24. Особливості дослідження відчуттів у загальній психології.
25. Характеристика методів дослідження уваги людини.
26. Темперамент особистості та його експериментальне дослідження.
27. Характеристика методів та методик дослідження здібностей особистості.
28. Види питань в анкеті (приклади).
29. Етапи проведення експерименту.
30. Особливості формулювання та редагування питань анкети.
31. Специфіка застосування контент-аналізу (на матеріалі методики незавершених речень Б. Форера).
32. Особливості дослідження динаміки абсолютних порогів світлової чутливості в умовах темної адаптації (за допомогою адаптометра).
33. Особливості емпіричного дослідження визначення абсолютних порогів слухової чутливості (за допомогою аудиометра).

34. Дослідження визначення зорових просторових порогів розрізнення (точність окоміру).
35. Дослідження особливостей сприймання форми при пасивному та активному осяганні.
36. Особливості вимірювання обсягу сприймання людини.
37. Визначення особливостей геометричних ілюзій зорового сприймання та їх інтерпретація.
38. Дослідження обсягу короткочасної пам'яті.
39. Вивчення особливостей безпосереднього та опосередкованого запам'ятовування.
40. Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини.
41. Процедура проведення дослідження визначення лабільності-ригідності мислительних процесів за методикою "Словесний лабіринт".
42. Методика дослідження особливостей наочно-образного мислення на основі методики "Піктограма".
43. Вивчення індивідуально-психологічних особливостей мислення за допомогою методики "Відгадування загадки".
44. Процедура оцінювання яскравості-чіткості уявлень (за методом саморанжування).
45. Дослідження особливостей просторових уявлень особистості.
46. Методики вивчення особливостей творчої та репродуктивної уяви.
47. Методи і методики дослідження уваги та їх загальна характеристика.
48. Особливості організації та інтерпретації результатів вивчення уваги.
49. Процедура дослідження характеристик вибіркової уваги методом коректурної проби.
50. Методики вимірювання стійкості та концентрації уваги.
51. Дослідження особливостей переключення уваги (за допомогою таблиць Шульце).
52. Процедура дослідження рівня тривожності (на матеріалі методики Філіпса).
53. Методика дослідження самооцінки емоційного стану особистості.
54. Особливості застосування методів візуальної психодіагностики (з методикою розпізнавання емоцій з виразу обличчя).

55. Послідовність проведення дослідження динаміки розвитку волевих якостей людини.
56. Вивчення особливостей сили волі особистості.
57. Методика дослідження самоконтролю як показника волі особистості.
58. Психодіагностичні методи дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту.
59. Процедура проведення дослідження екстраверсії — інтроверсії та нейротизму (на основі опитувальника Г. Айзенка).
60. Визначення властивостей нервової системи за психомоторними показниками (за методикою Ільїна).
61. Специфіка роботи з тепінг-тестом.
62. Помилки психолога на етапі інтерпретації даних, спрямованих на дослідження особливостей темпераменту та характеру.
63. Методика С. Шмішека щодо визначення типів акцентуації характеру.
64. Особливості застосування патохарактерологічного діагностичного опитувальника А. Є. Лічко.
65. Методика визначення типології характеру та аналіз результатів за К. Юнгом.
66. Психодіагностичні дослідження здібностей особистості.
67. Організація і проведення дослідження щодо визначення комунікативних та організаторських схильностей (методика “КОС-2”).
68. Особливості застосування методу продуктів діяльності (продукти образотворчої діяльності).
69. Психодіагностичні методи дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції.
70. Процедура дослідження тесту-опитувальника А. Мехрабіана для вимірювання мотивації досягнення.
71. Використання шкали оцінки мотивації схвалення (Д. Крауна, Д. Маслоу) в роботі психолога.
72. Дослідження мотиваційної сфери за методикою “ТЮФ” А. Г. Шмельова.
73. Особливості проведення дослідження на визначення видів пам’яті.
74. Специфіка застосування методу тестування.
75. Відмінності між тестуванням та анкетуванням.
76. Характеристика методів дослідження відчуттів.

77. Характеристика методів та методик вивчення особливостей сприймання.
78. Можливі помилки під час реалізації методу контент-аналізу.
79. Характеристика помилок при проведенні спостереження.
80. Переваги та недоліки методу спостереження.
81. Характеристика лабораторного та природнього експерименту.
82. Загальна характеристика методів вивчення мовленнєвої діяльності особистості.
83. Загальна характеристика видів психодіагностичних тестів.
84. Дослідження особливостей сприймання форми при пасивному та активному осяганні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Адлер А. Наука жить. — Вып.2. — К., 2006.
2. Айзенк Г. Проверьте свои интеллектуальные способности. — Рига, 1992.
3. Александрова М. Д. Очерки психофизиологии. — Вып.2. — Л., 2007
4. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания. — Л., 1968
5. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человековедения. — М., 1977
6. Анастаси А. Психологическое тестирование. — М: Педагогика, 1999.
7. Андреева О. А. Техника тренировки памяти. — Екатеринбург, 1992.
8. Асмолов А. Г. Психология личности. — Вып.3 — М., 2008
9. Блейхер В. М., Бурлачук Л. Ф. Психологическая диагностика личности. — К., 1978.
10. Бодунов М. В. Структура формально-динамических особенностей активности личности // Вопр. психологии. — 1997. — № 5. — С. 129–135
11. Бузан Т. Скоростная память. — М., 1995.
12. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностика личности. — Вып.2. — М., 2005.
13. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии. — Вып.3. — М., 2005
14. Голубева Э. А. Способности и индивидуальность. — М., 1994

15. *Горбатов Д. С.* Тестирование учебных достижений: Критериально-ориентированный подход // Педагогика. — 2004. — № 4.
16. *Горбачева Е. И.* Опыт констатирования диагностического критериально-ориентированного теста // Вопр. психологии. — 1985. — № 5.
17. *Гуревич К. М.* Что такое психологическая диагностика. — М., 1985.
18. *Донцов А. И.* Эмоция как ценность. — Вып.2. — М.: Политиздат, 2006. — 272 с.
19. *Дружинин В. М.* Экспериментальная психология. — М., 1997.
20. *Дружинин М. К.* Выборочное наблюдение и эксперимент. — Вып.2. — М., 2005
21. *Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін.* — Вып.2. — К.; 2004.
22. *Заика Е. В.* Экспериментальная психология памяти: Основные методики и результаты исследования. — Харьков, 1992.
23. *Интегральное исследование индивидуальности: теоретические и педагогические аспекты.* — Пермь, 1998
24. *Иванов Е. Ф.* Психология мышления и памяти: Учеб. пособие. — Харьков, 1990.
25. *Изард К.* Эмоции человека. — Вып.2. — М., 2007.
26. *Ильин П. М.* Психология воли. — СПб., 2000.
27. *Климов Е. А.* Психология профессионального самоопределения. — Вып.2. — Ростов н/Д, 2008.
28. *Климов Е. А.* Индивидуальный стиль деятельности в зависимости от топологических свойств нервной системы. — Казань, 1969.
29. *Корнилова Т. В.* Введение в психологический эксперимент. — М., 1997.
30. *Кречмер Э.* Строение тела и характер. — М., 1995.
31. *Ковалев А. Г., Мясичев В. Н.* Психические особенности человека. — Т.1. — Вып.2. — Л., 2004.
32. *Коломинский Н. Л.* Диагностика в работе менеджера персонала: Психометрический тест // Персонал. — 1999. — № 3. — С.74–78.
33. *Кон И. С.* Психология половых различий // Вопр. психологии. — 1982 — № 2
34. *Лазурский А. Ф.* Классификация личностей. — Вып.3. — СПб., 2007.

35. *Левитов Н. Д.* Проблема характера в современной психологии // *Вопр. психологии.* — 1970. — № 5.
36. *Левонтин Р.* Человеческая индивидуальность: наследственность и среда. — М., 1993.
37. *Леонтьев А. Н.* Деятельность, сознание, личность. — Вып.3. — М., 2006.
38. *Леонгард К.* Акцентуированные личности. — К., 1990.
39. *Личко А. Е.* Психопатия и акцентуации характера у подростков. — Л., 1977.
40. *Лучшие* психологические тесты для профотбора и профориентации / Ред. А. Ф. Кудряшов. — Петрозаводск, 1992.
41. *Майоров А. Н.* Тесты школьных достижений: конструирование, проведение, использование. — СПб., 1997.
42. *Мерлин В. С.* Очерки интегрального исследования индивидуальности. — Вып.2. — М., 2006.
43. *Мерлин В. С.* Психология индивидуальности. — Вып.2. — М.; Воронеж, 2007.
44. *Мид М.* Культура и мир детства. — М., 2006.
45. *Небылицын В. Д.* Основные свойства нервной системы. — Вып.2. — М., 2008.
46. *Основы психодиагностики* / Под ред. А. Г. Шмелева. — Ростов-н/Д, 1996.
47. *Практикум з психології: Навч. посіб.* (За ред. О. Л. Туриніної) — К.: МАУП., — 2007.
48. *Петренко В. Ф.* Психосемантика сознания. — М., 1988.
49. *Практикум по психологическому исследованию* \ Под ред. Д. С. Горбатова. — М., 2005.
50. *Практикум по социологии* / Ред. И. М. Слепенков, Н. И. Дряхлов и др. — М., 1992.
51. *Практикум по экспериментальной и прикладной психологии* / Под ред. А. А. Крылова. — СПб., 2005.
52. *Практическая психодиагностика: Методики и тесты* / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. — Самара, 2005.
53. *Психология индивидуальных различий* / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. — М.: ЧеРо, 2007.
54. *Психология и психофизиология индивидуальных различий в активности и саморегуляции человека.* — Свердловск, 1989.
55. *Рубинштейн С. Л.* Основы общей психологии. — СПб., 2006.

Додаткова

56. *Симонов П. В.* Эмоциональный мозг. — Вып.2. — М., 2006.
57. *Стреляу Я.* Роль темперамента в психическом развитии. — М., 1986.
58. *Теплов Б. М.* Избранные труды: В 2 ч. — М., 1986.
59. *Хьелл Л., Зинглер Д.* Теории личности. — Вып.2.— СПб., 2006.
60. *Холодная М. А.* Когнитивные стили как проявление своеобразия индивидуального интеллекта. — К., 1990.
61. *Шошин П. Б* Метод экспертных оценок. — М., 1987.
62. *Юнг К. Г.* Психологические типы. — Вып.2. — СПб.; М., 2008.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Практикум із загальної психології”	3
Зміст дисципліни “Практикум із загальної психології”	4
Теми контрольних робіт	13
Питання для самоконтролю	14
Список літератури	18

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп’ютерне верстання *І. О. Музика*

Зам. № ВКЦ-4572

Формат 60 84/₁₆ - Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*